

T159552

รูปแบบที่เหมาะสมในการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียในเขตกรุงเทพมหานคร (THE OPTIMUM FEE MODEL FOR WASTERWATER MANGEMENT IN BANGKOK METROPOLITAN AEREA)

ประชา แก้วปรำงค์ 4237602 SHEV/M

ศค.ม.(สิ่งแวดล้อม)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : พรรณิกา นูรพาชีพ , น.ม., จิราพร จักรไพวงศ์, ศค.ม.(สิ่งแวดล้อม),
วิลาสินี อโนมะศิริ , ศค.ม.(สิ่งแวดล้อม)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อหารูปแบบการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เหมาะสม มีความเป็นไปได้ และประชาชนมีความพึงพอใจมากที่สุด ใน 4 ส่วนคือ 1. ที่มาของรายได้ในการบำบัดน้ำเสีย 2. วิธีการคิดค่าบริการบำบัดน้ำเสีย 3. วิธีการจัดเก็บค่าบริการฯ 4. องค์การที่ดำเนินการจัดเก็บค่าบริการฯ และปัจจัยที่มีผลต่อความเต็มใจจ่ายค่าบริการบำบัดน้ำเสียของประชาชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณคือ ประชาชนผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในครอบครัวจำนวน 400 ราย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเชิงคุณภาพคือ ผู้บริหารของกรุงเทพมหานคร การประปานครหลวง และองค์การจัดการน้ำเสีย จำนวน 8 ราย และนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติอัตราส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ตารางไขว้

ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดเก็บค่าบริการฯ แตกต่างกัน โดยเห็นว่าแหล่งที่มาของรายได้ในการบำบัดน้ำเสีย ควรมาจากการจัดเก็บค่าบริการฯ เฉพาะในเขตให้บริการฯ และวิธีการคิดค่าบริการฯ ควรคิดจากค่าความสกปรกของน้ำในรูปบีโอดีร่วมกับปริมาณน้ำที่ใช้ สำหรับวิธีการจัดเก็บค่าบริการฯ ควรเก็บแยกเฉพาะค่าน้ำเสีย และจ่ายค่าบริการฯ ผ่านธนาคาร หรือ เคาน์เตอร์บริการ และ กรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานที่เหมาะสมในการจัดเก็บค่าบริการฯ จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว ระยะเวลาที่พักอาศัยในชุมชน สถานภาพการถือครองบ้านและที่ดิน ขนาดของที่ดินที่ถือครอง ลักษณะอาคารที่พักอาศัย รายจ่ายค่าน้ำประปา มีผลต่อความเต็มใจจ่ายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ส่วนระยะห่างระหว่างที่พักอาศัยกับคลองหรือแม่น้ำ การใช้ประโยชน์จากลำคลองหรือแม่น้ำ ไม่มีผลต่อความเต็มใจจ่ายค่าบริการฯ การศึกษาเชิงคุณภาพ พบว่า แหล่งที่มาของรายได้ในการบำบัดน้ำเสีย ควรจัดเก็บค่าบริการฯ เฉพาะในเขตให้บริการฯ และวิธีการคิดค่าบริการฯ ควรคิดตามปริมาณน้ำประปาแบบอัตราเดียว โดยเก็บร่วมกับค่าน้ำประปา ส่วนหน่วยงานที่เหมาะสมในการจัดเก็บค่าบริการฯ คือ การประปานครหลวง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยคือ กรุงเทพมหานคร ควรเร่งดำเนินการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ด้านน้ำเสียและการจัดเก็บค่าบริการฯ ผ่านสื่อต่างๆ และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการน้ำเสีย รวมถึงประสานงานกับหน่วยงานที่มีส่วนร่วมในการจัดเก็บค่าบริการฯ เช่น การประปานครหลวง สำนักงานเขต และหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการน้ำเสียในเขตกรุงเทพมหานครมีความยั่งยืนต่อไป

คำสำคัญ : ค่าบริการ/ การจัดเก็บ/ รูปแบบที่เหมาะสม

138 หน้า ISBN 974-04-4904-2

TE159552

THE OPTIMUM FEE MODEL FOR WASTEWATER MANAGEMENT IN BANGKOK METROPOLITAN AREA.

PRACHA KAEWPRANG 4237602 SHEV/M

M.A.(ENVIRONMENT)

**THESIS ADVISORS : PANNIPA BURAPHACHEEP,LL.M.,
JIRAPORN CHUCKPAIWONG,M.A.(Environment),
WILASINEE ANOMASIRI, M.A.(Environment)**

ABSTRACT

The objectives of this research were to study opinions on the optimum fee model for wastewater management in the Bangkok Metropolitan area. The fee model included 4 sub-models, (1.) a model of the financing system methods for treatment plants, (2.) a model of the kind of payment rate, (3.) a model of the payment methods and (4.) a model of the different agencies involved in collection of fees. The research accounted for factors affecting willingness to pay. The sample were 400 residents from Bangkok Metropolitan area for questionnaires and 8 in-depth interviews with a director or chief of a section from the Department of Drainage and Sewerage, Bangkok Metropolitan Administration (BMA); Metropolitan water Authority(MWA);and Wastewater Management Authority, Ministry of Natural Resources and Environment. Data analysis was by descriptive statistics such as percentage, mean, standard deviation, cross tabulation.

The results of this study found a difference in personal opinion on an optimum fee model for wastewater management in Bangkok Metropolitan area. The number of household members, duration of living in the community, household income per month, house and area ownership, total lot area, type of house, payment for water supply per month affected the willingness to pay at a 0.001 level of significance. Location of house, ability to use Klongs or rivers did not affect willingness to pay. Most people decided the optimum model of a financing system for treatment plants was giving treatment fees to the BMA. The model of the kind of payment rate they chose was based on dirt amount in the water, call BOD (Biochemical oxygen demand) loading payment, a model of the payment methods they most preferred was paying separately and paying at a counter service or bank, and as a model of which agency should manage the collection of fees, the BMA was identified most commonly. The qualitative study found the model of the financing system method was most preferred treatment fees to the BMA. The kind of payment rate they most liked was flate rate, the model of payment methods they preferred to pay was payment included in the water bill and as model of which agency should manage the collection of fees, the MWA was chosen.

Because of findings it is recommended that the BMA should encourage a Public Involvement Plan/Public participation of people in the community and should include coordination between the BMA, districts, the MWA and other organizations involved in sustainable wastewater management.

**KEY WORDS : FEE/ OPTIMUM /MODEL/ WASTE WATER
MANAGEMENT/ BANGKOK METROLITAN AREA**

138 pp.ISBN 974-04-4904-2